



*Vinje
kommune*



HOVUDPLAN VATN OG AVLØP 2014 - 2020

Samandrag

INNLEIING

Hovudplan VA er ein separat plan som skal synleggjere hovudutfordringar for Vinje kommune innom VA sektoren dei neste 4- 10 år. Planen skal synleggjere investeringsbehov og naudsynt driftsnivå fram mot 2018-2020.

Hovudplanen VA er med i vedteken planstrategi for Vinje kommune (kommunestyre 14.03.2013). Det er ei målsetjing at handlingsdelen av hovudplanen vert revidera jamleg på stutt og lang sikt og innan budsjettprosessen kvart år.

Arbeid innom VA området er samansett med langsiktige planar (reguleringsplanar mm), konsesjonar (utsleppsløyve) og administrativ styring i høve inntekter (lov om vass- og kloakkanlegg), lokale gebyrregulativ og sakshandsaming. I tillegg kjem ordinær drift samt investeringsprosjekt.

Teknisk drift og vedlikehald har valt å ta med overvasshandsaming i plandokumentet. Overvassproblematikk er utfordrande i høve nye klimaanalyser og lokale avrenningstillhøve. Det er særskilt problematisk i området der overvatnet ikkje får renne fritt men er lukka i grøfter over lengre strekk. I byrjinga av planperioden vil arbeide handle om ei grundig kartlegging i aktuelle området av kommunen for seinare å prioritere utbetringar i dei felt der risikoen for store øydeleggingar er størst.

Målsetjinga med hovudplanen VA å gje eit bilete av nåsituasjonen og utfordringar framover både for kommunen som samfunn og som organisasjon, samt avgjere kva for planar/prosjekt det skal arbeidast med framover. Hovudplanen VA er eit sentralt dokument i høve andre strategiske planar i Vinje kommune som planstrategi, arealplan, kommunedelplanar, reguleringsplanar, byggesaker og ikkje minst budsjettplanane i åri fram mot 2020.

Vinje kommune må førebu seg på relativt store investeringar i perioden fram mot 2018. Det er særleg tilhøva i Vågslid og Rauland som krev store investeringar for å ivareta kommunens forpliktelsar mot tilsynsmynde og abonnentar. Finansieringa av desse tiltaka ser ut som at kan finansierast gjennom ein moderat avgiftsauke dei neste fire åri.

Innleiing.....	2
1. Overordna mål for vassforsyning, avløpsreinsing og overvasshandtering i Vinje kommune.....	5
1.1 Vassforsyning.....	5
1.2 Avløpshandsaming.....	5
1.3 Overvassnett i Vinje	5
2. Nasjonale og lokale rammebetingelsar	5
2.1 Nasjonale rammebetingelsar	5
2.1.1 Plan og bygningslova.....	5
2.1.2 Forureiningslova.....	6
2.1.3 Forureiningsforskrifta	6
2.1.4 Vassressurslova.....	6
2.1.5 Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg	6
2.1.6 Forskrift om rammer for «vannforvaltning»	6
2.1.7 Drikkevassforskrifta.....	7
2.1.8 Internkontrollforskrifta.....	7
2.2 Lokale rammebetingelsar	7
2.2.1 EU's rammedirektiv for vatn	7
2.2.2 Lokal føresegner om vass- og avløpsgebyr.....	8
2.2.3 Standard abonnementsvilkår for vatn og avløp.....	8
3. Folketalsutvikling – fastbuande, reiseliv og hytter.....	8
3.1 Folkemengde fastbuande	8
3.2 Folketalstilskot - fritidsbustader.....	9
3.3 Klima og overvasshandtering.....	9
3.3.1 Klima- og Energiplan Vinje kommune.....	10
3.4 Planlagde og eksisterande utbyggingsområde	10
3.4.1 Bustadbygging	10
3.4.2 Næringsareal – næringsbygg	10
4. Avløp – Tilknytt inndelt etter reinsedistrikt.....	11
4.1 Overordna tilstandsvurdering avløpsanlegga i Vinje.....	12
5. Overvassnett i Vinje	13

5.1	Overordna vurdering av overvassutbetringar Vinje	13
6.	Vassforsyning i Vinje	14
6.1	Godkjente vassverk i Vinje kommune.....	14
6.2	Overordna tilstandsvurdering av vassforsyninga i Vinje	15
7.	Handlingsplan for VA og overvasshandsaming 2014-2017	16
7.1	Tiltak generelt vassforsyning, avløpsreinsing og overvasshandsaming.....	16
7.2	Området Vågslid – kommunedelplan	17
7.2.1	Avløpsreinsing Vågslid	17
7.2.2	Vassforsyning Vågslid	17
7.3	Området Rauland	18
7.3.1	Avløpsreinsing Rauland.....	18
7.3.2	Vassforsyning Rauland.....	19
7.4	Området Haukelid/Edland	20
7.4.1	Avløpsreinsing Haukelid/Edland	20
7.4.2	Vassforsyning Haukelid/Edland	20
7.5	Området Åmot.....	21
7.5.1	Avløpsreinsing Åmot.....	21
7.5.2	Vassforsyning Åmot.....	21
7.6	Øvrige området.....	22
7.6.1	Avløpsreinsing Øyfjell, Vesaas, Vinje, Arabygdi.....	22
7.6.2	Vassforsyning i Øyfjell, Vesaas, Arabygdi og Vinje.....	22
8.	Finansiering og sjølvkost.....	23
8.1	Investeringar 2014-2017	23
8.2	Konsekvensar for drift	23
8.3	Finansiering av vidare investering og påfølgjande drift – auking av avgifter	23

1. OVERORDNA MÅL FOR VASSFORSYNING, AVLØPSREINSING OG OVERVASSHANDTERING I VINJE KOMMUNE

1.1 VASSFORSYNING

Vinje kommune skal levere drikkevatt i tråd med dei til ein kvar tid gjeldande nasjonale føringane i landet. Drikkevassforskrifta gjev føringar for mengde, trykk og fysisk/kjemisk/biologisk (hygienisk) vasskvalitet. Vinje kommune har vedteke standard abonnementsvillkår administrative og tekniske bestemmingar. Desse standardvillkåra pålegg kommunen å syte for leveringstryggleik på nett samt minimums trykk/mengde til private.

Kommunal vassforsyning i Vinje skal ha oppdaterte internkontrollsystem og beredskapsplanar i tråd med IK-MAT (internkontroll næringsmiddelavgjevnad)

1.2 AVLØPSHANDSAMING

Vinje kommune skal handsame avløp i tråd med dei nasjonale krav til utslepp ytre miljø. I tillegg skal alle anlegg planleggast og arbeidast for eit best mogleg arbeidsmiljø med fokus på luktulemper, handtering av gassar på anlegg og installasjonar, utarbeide rutinar for tryggleik av tilsette og omgjevnad samt sikre ein vasskvalitet i vatn og vassdrag som sikrar ålmenta si interesse for bruk.

Kommunal avløpshandsaming skal ha oppdatera internkontrollsystem og beredskapsplanar i tråd med internkontrollforskrifta.

1.3 OVERVASSNETT I VINJE

Vinje kommune skal arbeide for at kommunen er førebudd på auka vassføring i lokale vassdrag slik at skade på kommunal infrastruktur vert minimal. Gjennom oppgradering av planverk, kommunale vegar og bustadfelt/sentrumsområdet vil auka fokus på lokal avrenning bidra til å redusere eventuelle skader ved mykje nedbør.

Kommunale bustadfelt i Vinje skal opparbeidast med eigne separate overvasssystem.

2. NASJONALE OG LOKALE RAMMEBETINGELSER

2.1 NASJONALE RAMMEBETINGELSER

2.1.1 Plan og bygningslova

Plan- og bygningslova er den generelle arealdisponeringslova i Noreg. Arealplanar og reguleringsplanar legg føringar på korleis areala i dei enkelte områda kan utnyttast. Oppføring av reinseanlegg, legging av leidningsnett krev løyve etter PBL. PBL stiller

samstundes krav til at alle bygg skal ha tilfredsstillande vass- og avløpstillhøve. Kommunen er myndighet etter PBL.

Gjennom PBL §§ 27-1 og 27-2 har kommunen heimel til å krevje tilkobling til kommunalt nett for private bygg. Dette gjeld særleg om kommunalt nett ligg i nærleiken av bygga eller om private løysingar ikkje er tilfredsstillande.

2.1.2 Forureiningslova

Lov om vern mot forureiningar har som føremål å verne det ytre miljø mot forureiningar og å redusere eksisterande forureining. Vidare er føremålet å sikre forsvarleg miljøkvalitet slik at forureiningar ikkje fører til helseskade, går ut over trivsel eller skadar naturens evne til produksjon og sjølvfornyning.

Forureiningslova definerar avløpsvatn både som vatn frå sanitærinstallasjonar, industri og overvatn. I den grad lova berører vassverkseigarar er det i samband med sanitærinstallasjonar på vassverk.

2.1.3 Forureiningsforskrifta

Forureiningslova har særlege bestemmingar om avløpsvatn gjennom «Forskrift om begrensning av forureining (forurensningsforskriften)», del 4, samt kapittel 16 om vass- og avløpsgebyrer. Forskrifta vart gjeldande frå 01.01.2007 og bygger på EU's avløpsdirektiv. Forskrifta klargjer dei delane av forureiningslova som er spesielt for kommunens handtering av avløpssaker.

Kapittel 16 regulerar rammene for kommunens innkrevjing av vatn- og avløpsgebyr. Prinsippet er at kommunen kan krevje inn gebyr tilsvarende utgiftene til drift og investering av vatn- og avløpsanlegga (sjølvkostprinsippet). Det er ikkje høve til å nytte desse inntektene til andre føremål.

2.1.4 Vassressurslova

Lov av 24. november 2000 nr. 82 om vassdrag og grunnvatn (vassressurslova) har som føremål (§ 1) «å sikre en samfunnsmessig forsvarlig bruk og forvaltning av vassdrag og grunnvann» All aktivitet som har verknad på vassdrag og grunnvatn omfattas av lova.

2.1.5 Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg

Lova erstattar tidlegare lov om kommunale vass- og avløpsgebyr og gjev retningslinjer for innkrevjing av vass- og avløpsgebyr samt godkjenning av private vass- og avløpsanlegg.

2.1.6 Forskrift om rammer for «vannforvaltning»

«Forskrift om rammer for vannforvaltning – vannforskriften» - er det norske namnet til bestemmingane som er heimla i EU's vannrammedirektiv. EU- direktivet beskriv korleis

arbeidet med heilskapleg vassforvaltning skal gjennomførast og angir minimumsrammer for heilskapleg og kunnskapsbasera vassressursforvaltning med vekt på god økologisk status i vassførekomstane. Gjennom EØS-samarbeidet er Noreg forplikta til å fylgje direktivets målsetningar.

I samsvar med vassforskrifta er Noreg delt inn i 11 vassregionar og innom desse regionane skal det utarbeidast forvaltningsplanar med miljømål og tiltaksprogram for den enkelte vassførekomst og eventuelle tilhøyrande vassdrag. Planane for vassområda som er med i fyrste runde (frist 2015) er vedtatt i fylkestinga i vassregionen som regional plan heimlet i PBL og godkjent av kongen i statsråd 11.06.2010.

2.1.7 Drikkevassforskrifta

EUs drikkevassdirektiv 98/83/EF er innarbeidd i norsk regelverk ved "Forskrift om vannforsyning og drikkevann (Drikkevannsforskriften)". Direktivet er eit minimumsdirektiv som Noreg må følgje, men står fritt til å velje strengare krav enn det som er gjeve, eller og andre krav enn det direktivet omtalar. Drikkevassdirektivet sett krav til minimum antal prøver som må takast av drikkevatnet kvart år. I samsvar med drikkevassforskrifta skal kommunen utarbeide beredskapsplanar for reservevassforsyning. Vassverk som forsyner over 20 einingar eller meir enn 50 personar, helseinstitusjon, skular, bornehagar er godkjenningsspliktige i samsvar med forskriftas §8

2.1.8 Internkontrollforskrifta

Krav om internkontroll er heimla både i næringsmiddelovgjevnaden (IK-MAT) og i kommunehelsetenestelova. IK-MAT gjeld for alle godkjenningsspliktige vassanlegg. Forskrifta pålegg eigar å dokumentere at regelverket vert fylgt. Internkontrollforskrifta gjeld både indre og ytre miljø.

2.2 LOKALE RAMMEBETINGEL SAR

2.2.1 EU's rammedirektiv for vatn

Vinje kommune tilhøyrer i hovudsak vassregionen vest-Viken men har ein liten del av det øvre området i Otravassdraget. Vassregion vest-Viken er administrert frå Buskerud fylkeskommune. Målet med rammedirektivet er at alt vatn skal som eit minimum ha god kjemisk og økologisk tilstand innan 2021. Eit utvalg vassområder skal nå dette målet innan 2015, deriblant Tokke – Vinje vassdraget. Dette inkluderar det mykje av areala i Vinje kommune utanom delane av Vinje med avrenning til Møsvassområdet, Otra og Sundsbarm.

Forvaltningsplanen og tiltaksprogrammet for vassregion Tokke/Vinje er ein samanstilling av kunnskap om vatnet i vassområdet som er med i fyrste planperiode og ei analyse av

kva som må gjerast for å nå vassdirektivets mål om god vasstilstand. Meir informasjon om vassregionen ligg på heimesida www.vannportalen.no.

2.2.2 Lokal føresegner om vass- og avløpsgebyr

Vinje kommune vedtok 13.12.2012 ny føresegn om vass- og avløpsgebyr for Vinje kommune med verknad frå 01.01.2013. Føresegna gjev klare retningslinjer om heimel for innkrevjing av gebyr på vatn og avløpsstenestene. Sjølvgebyrregulativet vert justert årleg i den kommunale budsjettprosessen.

2.2.3 Standard abonnementsvilkår for vatn og avløp.

Vinje kommune vedtok 13.12.2012 Standard abonnementsvilkår for vatn og avløp – administrative og tekniske bestemmingar. Føremålet med bestemmingane er å

- fastsetje leveringsvilkår og vilkår kommunen, som eigar av offentlege vatn- og avløpsanlegg og leverandør av tenestene, stiller for tilknytning til og bruk av offentlege vass og avløpsanlegg. Dette omfattar og det gjensidige ansvarsforholdet mellom kommunen og den enkelte abonnent som er eller blir tilknytt offentlig vatn- og avløpsanlegg.
- stille krav til aktørar slik at dei private vatn- og avløpsanlegga som tilknyttast kommunalt nett, blir utført på ein trygg måte med omsyn til funksjonstryggleik, anleggs- og utstyrs kvalitet.

3. FOLKETALSUTVIKLING – FASTBUANDE, REISELIV OG HYTTER

3.1 FOLKEMENGDE FASTBUANDE

Folketalsutviklinga er viktig for planlegging av VA infrastruktur. Det er store kostnader knytt til etablering av infrastruktur men levealder på infrastrukturen er lang (40-100 år på gode leidningar) og avkastninga kan difor vere god på lang sikt. Ved stor auke i folketalet vil ein kunne få for liten kapasitet ved eksisterande nett om dimensjoneringa er for låg. Samstundes vil kostnadane bli høge og drifta noko meir komplisert om leidningsnett vert dimensjonert for stort.

Folketalsutviklinga i Vinje er dei siste åri relativt beskjeden med tanke på fastbuande i kommunen men SSB si prognose fram mot 2040 syner at innbyggartalet kan stige mot 5000.

Folketalsutviklinga fram mot 2040 syner ingen dramatiske endringar i folketalet men til dømes kan krav til avløpsrensing endre seg i reinsedistrikta Åmot og Edland/Haukeli. Om folketalet aukar i kommunesentra (personar tilknytt VA) stig i tråd med SSB si prognose må kommunen søkje nye utsleppsløyve med tilhøyrande nye reinsekrav for desse områda.

Tabell 1 Folketalsutviklinga i Vinje analyse 2013-2040

År	2013	2020	2030	2040
Folketal	3750	3970	4450	5000

Frå SSB 2013

3.2 FOLKETALSTILSKOT - FRITIDSBUSTADER

Auken av fritidsbebuarar i kommunen har vore stor dei siste 10 åri. Korleis denne utviklinga kjem til å fortsette er uvist men truleg kjem områda i Vågsli og Rauland til å ha ein jamn vekst i perioden fram mot 2040. Utfordringane er difor å planlegge kapasitet på nett og produksjon for både vatn og avløp på stutt og lang sikt.

Folketal i høgtider og brukssesong av hytter er høg i 2013 og truleg vil denne utviklinga halde fram. Tabellen syner dei som er tilknytt offentleg avløp og renovasjonsordninga.

Tabell 2 Antal fritidsbebuarar er svært usikkert men det som er lagt til grunn for tilskotet av fritidsbuarar i høgsesong er resipientkapasitet i Totak (24 000) og Vågslidvatn (10 000). Truleg nærmar kommunen seg maksimal grense på utbyggingspotensialet i desse områda ved 24 000 pe (Rauland) og 10 000 pe (Vågslid).

Folketal (år)	2013	2040
Folketal Vinje	3 750	5 000
Folketalstilskot høgstandard hytter (tilknytt avløp)	10 100	29 000
Folketalstilskot alle hytter (renovasjonsordninga)	19 200	39 000

3.3 KLIMA OG OVERVASSHANDTERING

I følgje FNs klimapanel (IPCC) er klimaendringane ein av dei største miljømessige, sosiale og økonomiske utfordringar verda står ovanfor. Globalt har både gjennomsnittlige luft- og havtemperaturar stige de seiste åra. Ei oppvarming av jorda omfattar smelting av sno og is og et stigande gjennomsnittleg havnivå.

Trenden for Noreg er at det blir meir av værtyper me i dag kallar ekstremvær, både oftare og lengre tørkeperiodar, samt fleire og hyppigare, intense nedbørssituasjonar. Scenario utført av RegClime viser at det for Austlandet kan forventast 5-10 % auke i antal dygn med opphaldsver samstundes som episodar med ekstreme nedbørsmengder vil opptre oftare (kjelde: Norsk Vann rapport 162/2008). Dette, i kombinasjon med høg befolkningsvekst og fortetting av eksisterande bustadområde, kan bidra til å auke overvassmengda med opptil 50 %.

For Vinje kommune sin del er situasjonen noko anna sida det er relative små sentra med tilhøyrande små bustadområde men og i Vinje har dei siste åri vore utfordrande med omsyn til overvatn, snosmelting og lokale flaumar. Planlegging av gode overvasssystem er viktig for å unngå uønska hendingar i framtida og Vinje kommune har utfordringar i visse delar av kommunen. Ein vil her sjå på løysingar som bygger på bortleing av vatn i rør, men også bevisst bruk av opne vassvegar og lokal overvasshandtering.

3.3.1 Klima- og Energiplan Vinje kommune

Planen gjeld for perioden 2010-2013 og har gode målsetjingar i høve alternativ energibruk. Ved neste rullering av planen bør det og drøftast generelle klima utfordringar for Vinje kommune knytt til ekstremver med påfølgjande flaum, tørke etc.

3.4 PLANLAGDE OG EKSISTERANDE UTBYGGINGSOMRÅDE

3.4.1 Bustadbygging

Vinje kommune har vedteke kommunal planstrategi for perioden 2012-2015 og konklusjonen er at det er ei begrensa auke i antal nybygging av bustadhus. Det er samstundes viktig å legge til rette for vidare utbygging av bustader.

Område	Antal ledige bustadtomter i kommunale/private felt	Antal planlagde tomter i fram mot 2016
Rauland	10 (Setalid, Såtehov)	45 (Krontveit)
Åmot	11 (Juvbakk)	33 (Juvbakk)
Haukelid/Edland	12 (Slobrekk) 7 (Tverrås – privat felt)	Ny kommunedelplan 2014 for bustadtomter og næringsareal
Vesaas	5	Plan frå 1979
Arabygdi	3	Gamle Statkraftfeltet
Øyfjell	3-5	Gamal privat plan frå 1970-talet

3.4.2 Næringsareal – næringsbygg

Følgjande områder har ledige areal/tomter for næring;

Område	Næringsareal/tomter	Antal nye tomter planlagte
--------	---------------------	----------------------------

Haukeli	Om lag 15 daa	Ikkje opparbeidd
Rauland	Om lag 22 daa	Ikkje opparbeidd
Åmot	0	

4. AVLØP – TILKNYTT INNDELTE ETTER REINSEDISTRIKT

Tabellen syner oversikt over antal tilknytte personar i dei ulike rensedistrikta i Vinje kommune. Personekvivalent vert nytta som eit mål på kor mykje ein person forbrukar vatn i løpet av eit døgn i gjennomsnitt over året og her er omrekningsfaktorar for å få med næringsaktivitetar, institusjonar mm med i grunnlaget.

Tabell 3. Rensedistrikta gjeng fram av egne kart som vedlegg til utsleppsløyve. Det er kun Rauland som har oppdatert utsleppsløyve med tilhøyrande rensedistriktsskarta (saneringsområde)

Reinsedistrikt (tilknytt vatn og/eller avløp)	Utsleppsløyve antal pe (dato for løyve)	Pe utrekna etter NS 9426. Høgste verdi 2011-2012	Merknader
Åmot	633 pe	1500 pe	Forskrifta si minstekrav gjeld for anlegg < 2000 pe
Haukeli	800 pe (30.10.1974)	833 pe	Forskrifta si minstekrav gjeld for anlegg < 2000 pe
Rauland	28 500 pe (10.11.2008)	6 100 pe	Særlege villkår 2 500 fastbuande og 6450 hytter. Gjennomsnitt årsbasis 11 250 pe. Maks vekesbelastning 28 500 pe
Vågslid	1 100 pe (05.10.1990)	4100 pe	Anlegget er større enn 2000 pe og nytt utsleppsløyve er naudsynt.
Øyfjell	50-60 pe (1980 sak 220/80 22.08.1980)		Utsleppsløyve gjeve i 1980. Planlagt rehabilitering 2014/15
Vinjeflaten	25 pe (22.04.97)		Biovac minireinseanlegg. Serviceavtale samt kommunalt

		ettersyn.
Vesaas	60 pe (1982)	Sandfilteranlegg – planlagt rehabilitering 2015/16.
Arabygdi	40 pe	Sandfilteranlegg – må nytt reinseanlegg 2015/16

4.1 OVERORDNA TILSTANDSVURDERING AVLØPSANLEGGA I VINJE

I denne planen vert det bare gjort greie for tilstand i grove trekk. Med tilstand meinast evna til å reinse avløpsvatn (prosess – ytre miljø), fysisk arbeidsmiljø (indre miljø) og bygningsmessig standard.

Tabell 4 Tilstanden vert vurdert på ein skala 1-5 der 5 er høgast og 1 er dårlegast.

Anlegg/tilstand	Tilstand ytre miljø	Tilstand indre miljø	Bygning og maskiner	Nett	Merknader
Åmot	4	3	3-4	2	Renseanlegg er bygd i 1998. Nett i Åmot er stadvis dårleg i høve innlekk.
Haukeli	4	4	4	2	Renseanlegg rehab. 2012. Må truleg investere i ny slamavvatnar 2014/15. Nett er stadvis dårleg i høve innlekk
Rauland	5	5	5	3	RA nytt i 2010. Nett er stadvis dårleg i Rauland sentrum.
Våglid	2	2	3	3	RA sist ombygd i 2007 med ny slamdel. Anlegget er underdimensjonert i høve nye utsleppskrav. Nett er stadvis dårleg i høve innlekk.
Øyfjell	3	0	0	3	Består av slamavskillar og spreiegrøft.
Vinje	4	4	4	4	Biovac minireinseanlegg. Serviceavtale samt kommunalt

					ettersyn.
Vesaas	3	0	0	3	Består av slamavskillar og spreiegrøft.
Arabygdi	2	0	0	3	Sandfilteranelgg – må nytt reinseanlegg 2015/16. Luktulemper.

5. OVERVASSNETT I VINJE

Vinje kommune har overvass-system knytt til kommunale vegar i form av stikkrenner og noko lengre strekk med lukka bekkar. Det er ingen kommunale felt med eige overvass-system, overvatn er opp til den enkelte å løyse med t.d lokal bakkedrenering.

Det er mange utfordringar i kommunale felt når det ikkje er planlagt dreneringstilhøve av overvatn. Difor vert nye felt no planlagt med eige overvass-system som abonnentane må knytte seg til. Krontveit er no planlagt med eige overvass-system.

5.1 OVERORDNA VURDERING AV OVERVASSUTBETRINGER VINJE

Området	Type nett	Merknader
Haukeli	Stikkrenner, kulvertar, opning av gamle leidningar	I løpet av 2014/15 ynskjer kommunen å få vurdere området Haukeli/Edland med tanke på avrenning frå fjellet – gjennom bygda – kryssingar E134 til Kjelaåi. Forprosjektet vil avklare trong for utbetringar i kommunal / privat regi.
Åmot	Stikkrenner/kulvertar	Det er trong for vurdering av overvassnett frå Åmot kro – Leirli bru. Mogleg trong for utbetring av gamal drenering frå Åsi-lågreservoar.
Rauland	Stikkrenner/kulvertar	Mindre tiltak i Såtehov, bustadfeltet Haddland, Rauland sentrum.
Øvrige området	Stikkrenner/mindre tiltak	Kommunale vegar i område har trong for utbetringar av stikkrenner. Vert handsama i vegplan.

6. VASSFORSYNING I VINJE

Vinje kommune forsyner i dag om lag 2 050 bustader, hytter og næringseiningar med vatn frå kommunale vassverk. Vassverk med fleir enn 20 abonnentar , 50 personar eller forsyner helseinstitusjon, skular, bornehagar er godkjenningsspliktige vassverk. Godkjenningssordninga vert administrert av Mattilsynet.

6.1 GODKJENTE VASSVERK I VINJE KOMMUNE

Oversikt over status på godkjente vassverk i Vinje kommune:

Vassverk	Godkjendt JA / Nei (år)	Merknader
Åmot vassverk	Ja (2012)	Tinglysing av brønnområde har mangla men kom på plass i 2012
Edland vassverk	Ja	Vassverket er godkjent men manglar beredskapskjelde. Det er etablert to brønnar i lausmasser Bora/Kjelaåi
Libru vassverk	Ja	Vassverket er plangodkjent – det har vore krav om reservevasskjelde. I 2012 vart det etablert reserveforsyning frå Oksatjønn.
Oksatjønn vassverk	Ja	Vassverket har ikkje krav til reservevassforsyning sida vatnet vert fullrensa.
Øyfjell vassverk	Nei	Vasskjelda ligg nære infiltrasjonsanlegg for kloakk. Det har ikkje vore påvist ureining men Mattilsynet har krev ny brønn. Ny brønn er bora/etablera og vert sett i drift i løpet av 2013/14.
Vesaas vassverk		Vassverket er ikkje godkjenningsspliktig men kommunen har fått pålegg frå Mattilsynet om utbetringar. Utførast 2013/14.
Vinjar vassverk	Ja	Samfunnshuset, skule og bornehagen vert forsynt frå lausmassebrønn. Noko problem med filter og lufting men vasskvaliteten

	har vore grei.
Arabygdi vassverk	Vassverket er ikkje godkjenningsspliktig. Leverer grei kvalitet frå borhol.

6.2 OVERORDNA TILSTANDSVURDERING AV VASSFORSYNINGA I VINJE

Vurderinga i tabellen under er overordna men tek for seg vasskvalitet, trykktilhøve, tilstand på bygg og maskiner samt leidningsnett.

Anlegg/tilstand	Vass-kvalitet	Forsyn-ingsto -tryggleik	Bygning og maskiner	Nett	Merknader
Åmot vassverk	5	4	3	2-3	Vassverket er bygd i 1994. Nett i Åmot er stadvis dårleg i høve innlekk.
Edland vassverk	4	3	4	2	Vassverket er bygd 1995. Nett er stadvis dårleg i høve lekkasjar.
Libru vassverk	5	5	3	3	Vassverk bygd i 1997. Nett er stadvis dårleg i Rauland sentrum.
Oksatjønn vassverk	4	4	5	4	Vassverket bygd i 2006. Anlegget er underdimensjonert i høve forsyning nedom Rauland Høgfellshotell
Øyfjell vassverk	4	3	4	3	Består av lausmassebrønn og UV behandling. Ny fjellbrønn er etablert og vert sett i drift 2014.
Vinje vassverk	3	4	4	4	Lausmassebrønn. Forsyner samfunnshus og skule/bornehage
Vesaas vassverk	4	4	4	4	Ny borebrønn i fjell vert sett i drift 2014.
Arabygdi vassverk	4	4	4	3	Borebrønn i fjell.

7. HANDLINGSPLAN FOR VA OG OVERVASSHANDSAMING 2014-2017

For å handtere vidare utbygging på ein forsvarleg måte er det naudsynt med gjennomgang og kapasitetsvurdering av heile vass- og avløpsnettet i Vågslid og Rauland reinsedistrikt/forsyningsområde. Ein slik kapasitetsvurdering vil kunne gje tydlegare svar på naudsynt kapasitetsauke i dei einskilde områda.

Vinje kommune har i dag ein rekke uklare tilhøve når det gjeld eigarskap og ansvar for drift, vedlikehald, forsyningstryggleik med meir. Det vil difor bli gjennomført ei eiga utgreiing av eigarskap, grensesnitt og ansvar knytt til private og kommunale nett i heile kommunen. Det er særleg aktuelt i området med omfattande private forsyningsnett og krav til drift, vedlikehald osv av desse netta.

7.1 TILTAK GENERELT VASSFORSYNING, AVLØPSREINSING OG OVERVASSHANDSAMING

Vinje kommune har ein del generelle tiltak som gjeld alle anlegg. Følgjande tiltak er prioritert og ein del er påbyrja allereie i 2013.

Tiltak	År	Kostnad	Merknader
Utarbeide internkontrollsystem vass og avløpsanlegg	2013/14	300 000	Arbeidet er i gang og vonaleg ferdigstilt i løpet av 2014. Lovpålagt oppgave
Kapasitetsvurdering av leidningsnett	2014	500 000	Naudsynt kartlegging og vurdering for kritiske punkt i vassforsyninga og avløpshandsaminga
Forprosjekt naudstraumsaggregat vassanlegg	2014	300 000	Naudsynt kartlegging av trongen for tilrettelegging av naudstraum på anlegga.
Utarbeide flaumkartlegging av bekkar/vassdrag i området Haukelid/Edland	2014	400 000	Kartlegging av bekkar/vassdrag i området for ein strategi knytt til sanering i offentleg/privat regi.
Tilsetjing av prosjektleiar	2013/14		Trong for eigen prosjektleiar for oppfølging av VA investeringar.

7.2 OMRÅDET VÅGLID – KOMMUNEDELPLAN

7.2.1 Avløpsreinsing Våglid

Området Våglid har ein rekke utfordringar i høve dagens VA infrastruktur med underdimensjonert avløpsreinseanlegg, lange opphaldstider i avløpsnettet og dårleg kapasitet på vassforsyning (privat vassforsyning). Vinje kommune kjem til å gå inn for følgjande tiltak i perioden:

Tiltak	År	Kostnad	Merknader
Søknad om nytt utsleppsløyve	2013/14	300 000	Arbeid med resipientundersøking, saneringsplan, eigedomstilhøve private/offentlege nett
Forprosjekt nytt avløpsanlegg	2014	1 000 000	Utarbeide forprosjekt med detaljert kostnadsoverslag for nytt eller rehabilitering av gammalt reinseanlegg
Bygging av nytt hovud reinseanlegg	2015/16	40 000 000	Gjeld total rehabilitering av eksisterande RA for utslepp opp til 10 000 pe.
Pumpeleidning på Fjellstad	2014	2 500 000	Utbetring av Fjellstad klp og etablering av ny pumpeleidning.

7.2.2 Vassforsyning Våglid

Området innom eksisterande kommunedelplan Våglid har svært varierende kvalitet og leveringskapasitet knytt til vassforsyning. Vinje kommune har lagt opp til tung utbygging i området og bør difor ta initiativet til eit nytt hovudvassverk i Våglid. Kommunen skal som minimum eige hovudvassverk, hovudleidningsnett og naudsynte trykkaukestasjonar og vassreservoar (høgdebasseng).

Tiltak	År	Kostnad	Merknader
Søknad om plangodkjenning – Mattilsynet	2014	300 000	Avgjere forsyningsområdet, sikre naudsynte avtaler for uttak av vatn, sikre naudsynt grunn for etablering av forsyningsnett og installasjonar, oppstart av reguleringsplanarbeid.
Forprosjekt – bygging av	2014	1 000 000	Utarbeide forprosjekt med detaljerte

nytt vassforsyningsanlegg			kostnader og naudsynte tiltak for etablering av nytt vassverk. Gjennomføre drøftingar og avtaler med eksisterande vassverk (Tyrvelid)
Bygging av nytt hovudvassverk i Vågslid	2016	25 000 000	Nærare kostnader og omfang vert avdekka i forprosjektet.
Bygging av forsyningsnett med trykkauking og høgdebasseng	2017	15 000 000	Nærare kostnader og omfang vert avdekka i forprosjektet.

7.3 OMRÅDET RAULAND

7.3.1 Avløpsreinsing Rauland

Området Rauland har i dag eit hovudreinseanlegg med lange overføringsleidningar frå hytteområdet til RA. Rauland RA fungerer bra med god reinseeffekt og bra arbeidsmiljø (lukt, avgassar mm). Leidningsnettet har til tider store innlekkingar av framandvatn i området som er under utbygging samt eldre nett i sentrumsområda. Det er truleg trong for igangsetting av linje to (Rauland RA har to linjer med kapasitet på 14 000 pe pr linje) i løpet av 2015-2016 om utbygginga held fram.

Det er ein målsetjing at saneringsplanen vert fylgd men etter visse kriterie av nytte/kost prinsippet. Det er i dag ein del området som ikkje har framlagt avløpsleidningar for sanering av kloakk. Dette gjeld delar av Raulandsgrend, delar av Austbø og delar av Juvland og Åsbokdalen. Områda har delvis vanskelege infiltrasjonstilhøve i dag men det er relativt få abonnentar noko som fordyrar kommunal investering.

Tiltak	År	Kostnad	Merknad
Kapasitetsvurdering av leidningsnett	2014	500 000	Full registrering og kapasitetsvurdering av leidningsnett for avløp i Rauland. Det er særleg trong for vurderingar knytt til stor utbygging i Raulandsgrend samt vidare utbygging i Holtardalen og Vierli- Farhovd.
Tiltak på leidningsnett kloakkpumpestasjonar	2014	2 500 000	Sanering av kloakkpumpestasjonar i samband med ny Djuvlandsveg. Vurdere trongen for handtering av overløp ved dei store kloakkpumpestasjonane Austbø og Rukkemo. Budsjettmessig eige sak om

Djuvlandsvegen.			
Igangsetting av linje to Rauland RA	2015	3 000 000	For å imøtekomme reinsekrav i maksimalperiodar er det naudsynt med drift på linje to. Denne er bygd men det gjenstår ein del arbeid for klargjering av utvidinga.

7.3.2 Vassforsyning Rauland

Rauland er i dag inndela i to forsyningsområdet med Oksatjønn som forsyner Torvetjønn til og med Rukkemo og Libru som forsyner Austbø til og med Raulandsgrend. Det er i dag to høgdebasseng i området Såtehov (Libru) og Oksatjønn (Vierli).

Kapasiteten i området kommunedelplan Torvetjønn – Rukkemo er pr 2013 for liten og trongen for auka kapasitet er stor. Vinje kommune arbeider difor med naudsynte tiltak for kapasitetsauke ved Oksatjønn samt planar om nytt vassverk ved Libru for å auke kapasitet i Holtardalen og Rukkemo. Forsyningsområda vert difor truleg noko endra slik at nytt Libru vassverk forsyner til og med Skisenter – Holtardalen og Oksatjønn forsyner Torvetjønn til og med Krossbakkmyri.

Planen er at desse to vassverka og forsyningsområda kan utgjere reservevasskjelde for kvarandre.

Tiltak	År	Kostnad	Merknader
Utbetring av Oksatjønn vassverk	2013	2 000 000	Arbeidet er igangsatt og ferdigstilt hausten 2013
Ny vasskjelde Bjålidmogen	2013/14	1 200 000	Arbeidet med boring er igangsatt og prøvepumping i 2013 og 2014 er planlagt
Søknad om plangodkjenning – Mattilsynet	2014	300 000	Avgjere forsyningsområdet, sikre naudsynte avtaler for uttak av vatn, sikre naudsynt grunn for etablering av forsyningsnett og innstallasjonar, oppstart av reguleringsplanarbeid.
Forprosjekt – bygging av nytt vassforsyningsanlegg	2014	1 500 000	Utarbeide forprosjekt med detaljerte kostnader og naudsynte tiltak for etablering av

			nytt vassverk.
Bygging av nytt hovudvassverk i Rauland	2016/17	30 000 000	Nærare kostnader og omfang vert avdekka i forprosjektet.
Bygging av forsyningsnett med trykkauking og høgdebasseng	2015/16	15 000 000	Nærare kostnader og omfang vert avdekka i forprosjektet.

7.4 OMRÅDET HAUKEID/EDLAND

7.4.1 Avløpsreinsing Haukelid/Edland

Haukelid RA er nyleg rehabilitera med kjemisk felling og biologisk reinsing. Anlegget fungerer etter kvart bra men det er ein del utfordringar knytt til ujamn belastning på anlegget og varierende innlekk og påslepp frå industri. Resipienten (Kjelaåi) er klasifisert som sårbar og er anbefala tiltakspunkt i høve eutrofiering (begroing) i vassdraga nedstraums.

Slamhandsaminga i Haukelid RA vart ikkje rehabilitera i 2012 og må truleg rehabiliterast i nær framtid.

Tiltak	År	Kostnad	Merknad
Oppdatere saneringsplan og utsleppsløyve	2014	300 000	Haukeli RA er eit §13 anlegg som tilseier lokal handsaming av utsleppsløyve og saneringsplan.
Ombygging av kloakkpumpestasjonane Edland og Haukelid	2014	1 200 000	Arbeide for jamn belastning på anlegget - fører til betre reinseresultat
Forprosjekt - rehabilitere slamavvatningsdelen	2014	200 000	Eksisterande sentrifuge er gamal og må byttast i nær framtid
Ny slamavvatnar	2014/15	3 000 000	Forprosjektet vil avdekke kostnader.

7.4.2 Vassforsyning Haukelid/Edland

Edland vassverk har noko trong for oppgradering for å betre forsyningstryggleiken. Mellom anna er det trong for ombygging av råvassforsyning og pumpeanlegg.

Nettet i Edland er stadvis dårleg med hyppige lekkasjar. Vinje kommune vil difor utbetre delar av vassnettet i dei komande åri.

Tiltak	År	Kostnad	Merknad
Forprosjekt - Utbetring av leidningsnett til høgdebasseng	2014	200 000	Etablering av eigen forsyningsleidning mellom vassverk og HB.
Utbygging – Leidningsnett til HB	2015	3 500 000	Forprosjektet vil avdekke naudsynte kostnader.

7.5 OMRÅDET ÅMOT

7.5.1 Avløpsreinsing Åmot

Åmot RA fungerer bra med jamn belastning og gode reinseresultat. Det er pr 2013 ikkje fastsett nytt utsleppsløyve for Åmot RA og forskriftas minimumskrav kan difor seiast å gjelde som utsleppsløyve. Det er ein målsetjing av Åmot RA søker utsleppsløyve med tilhøyrande saneringsplan i planperioden.

Tiltak	År	Kostnad	Merknader
Søknad om utsleppsløyve med tilhøyrande saneringsplan	2014	300 000	Utarbeide og godkjenne nytt utsleppsløyve med saneringsplan
Rehabilitering av kloakknnett	2017	2 500 000	Utbetringar av leidningar på delar av industriområdet.

7.5.2 Vassforsyning Åmot

Åmot vassbehandlingsanlegg fungerer bra med god vasskvalitet og relativ høg leveringstryggleik. Men nettet er stadvis gammalt og dårleg med trong for utbetring – det særleg i visse området av Åmot som Plassane, industriområdet og Surgravsvegen som bør vurderast. I fyrste omgang vil kommunen betre overvakinga av nettet for å identifisere kritiske pkt.

Vinje kommune planlegg no bygging av siste byggetrinn i Juvbakk og i samband med dette arbeidet vil naudsynte VA investeringar bli drøfta.

Tiltak	År	Kostnad	Merknad
Utarbeide forprosjekt for Juvbakk 3	2014	500 000	Utarbeide forprosjekt for utbygginga - betre eksisterande

7.6 ØVRIGE OMRÅDET

7.6.1 Avløpsreinsing Øyfjell, Vesaas, Vinje, Arabygdi

Vinje kommune bør rehabilitere dei gamle infiltrasjonsanlegga (kunstige sandfilter) som er bygd i Øyfjell, Vesaas og Arabygdi. Vinje reinseanlegg ved Vinjar er bra og fungerer godt. Dei øvrige reinseanlegga er gamle og har til dels dårleg infiltrasjon. Anlegga er delvis bygd etter gamle prinsipp utan støtbelastning noko som fører til dårleg utnytting av anlegget.

Tiltak	År	Kostnad	Merknad
Nytt reinseanlegg i Øyfjell	2014/15	1 500 000	Nytt minireinseanlegg i Øyfjell. Anlegget ligg nære drikkevasskjelde.
Nytt reinseanlegg i Arabygdi	2015	900 000	Nytt minireinseanlegg i Arabygdi. Til dels store luktulemper med eksisterande anlegg.
Nytt reinseanlegg i Vesaas	2016	1 500 000	Nytt minireinseanlegg.

7.6.2 Vassforsyning i Øyfjell, Vesaas, Arabygdi og Vinje

Vassforsyninga er relativ stabil i desse områda. Vinje kommune utbetrar no vassforsyning i Vesaas og Øyfjell. Vassforsyninga i Vinje og Arabygdi er stabile.

Tiltak	År	Kostnad	Merknad
Tilstandsvurdering av nett i Øyfjell	2016	100 000	Trykkteste og vurdere tilstand på eksisterande nett.
Tilstandsvurdere nett i Arabygdi	2016	100 000	Trykkteste og vurdere tilstand på eksisterande nett.
Nytt vassverk i Vesaas	2013/14		Under utbygging 2013 og 2014 nett og vassbehandlingsanlegg.

8. FINANSIERING OG SJØLVKOST

Vinje kommune vedtok i desember 2012 at kostnadane knytt til vatn og avløp skal dekkast i samsvar med sjølvkostprinsippet jmf retningslinjer (H-2140 – retningslinjer for geregning av selvkost for kommunale betalingstjenester).

8.1 *INVESTERINGAR 2014-2017*

Hovudplanen VA syner eit relativt stort investeringsbehov i perioden 2014-2017. Tabellen under viser eit mogleg investeringsbehov:

Investeringar	2014	2015	2016	2017
Avløp	11 000 000	7 000 000	42 000 000	3 000 000
Vatn	7 000 000	18 000 000	46 000 000	25 000 000
Sum VA	18 000 000	25 000 000	88 000 000	28 000 000

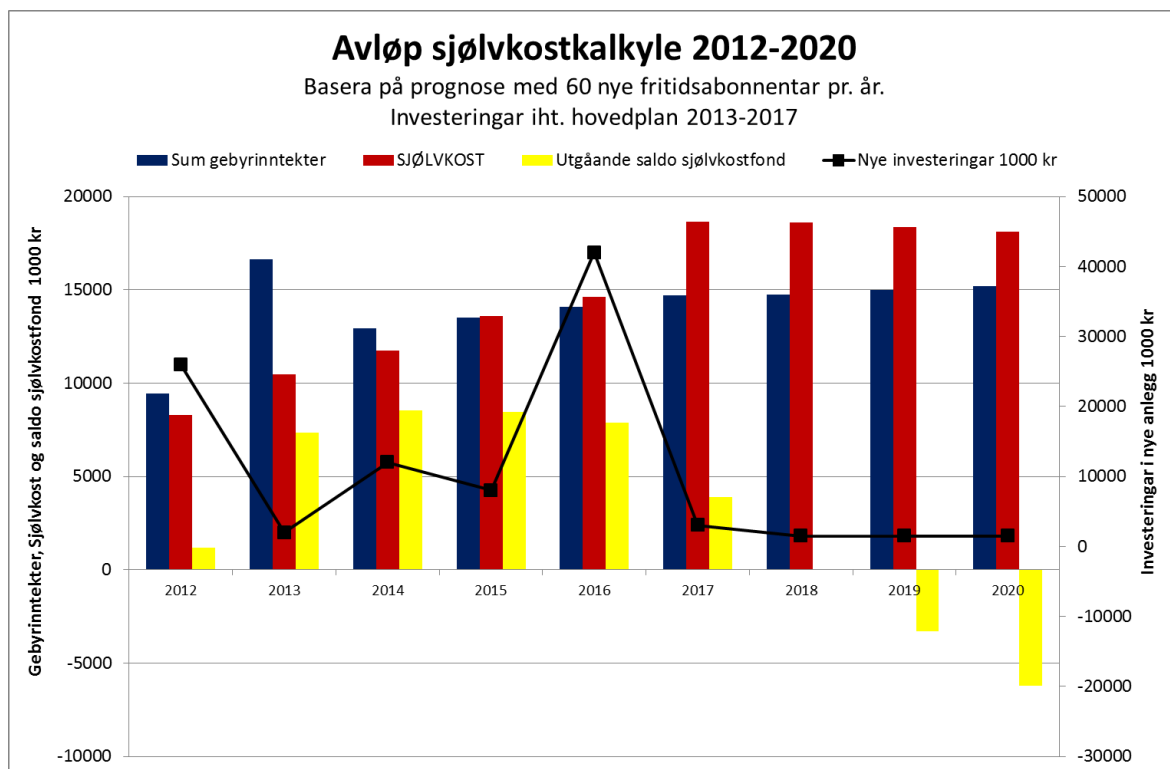
8.2 *KONSEKVENSA FOR DRIFT*

Vidare investeringar og meir komplekse reinseanlegg vil auke driftskostnadane ein del. Det er særleg kravet om sekundærreinsing i Vågslid som vil krevje meir tilsyn og oppfølging i drift. Utbygging av nytt hovudvassverk i Vågslid samt drifting av hovudleidningsnett er omfattande og trongen for auke bemanning fram mot 2015 er naudsynt. Ut frå krav til vaktordningar, kompetanse og opplæring vil kommunen auke antal driftsoperatørar frå dagens 3 til 5. Auken i driftskostnader er lagt inn i sjølvkostanalysa.

8.3 *FINANSIERING AV VIDARE INVESTERING OG PÅFØLGJANDE DRIFT – AUKING AV AVGIFTER*

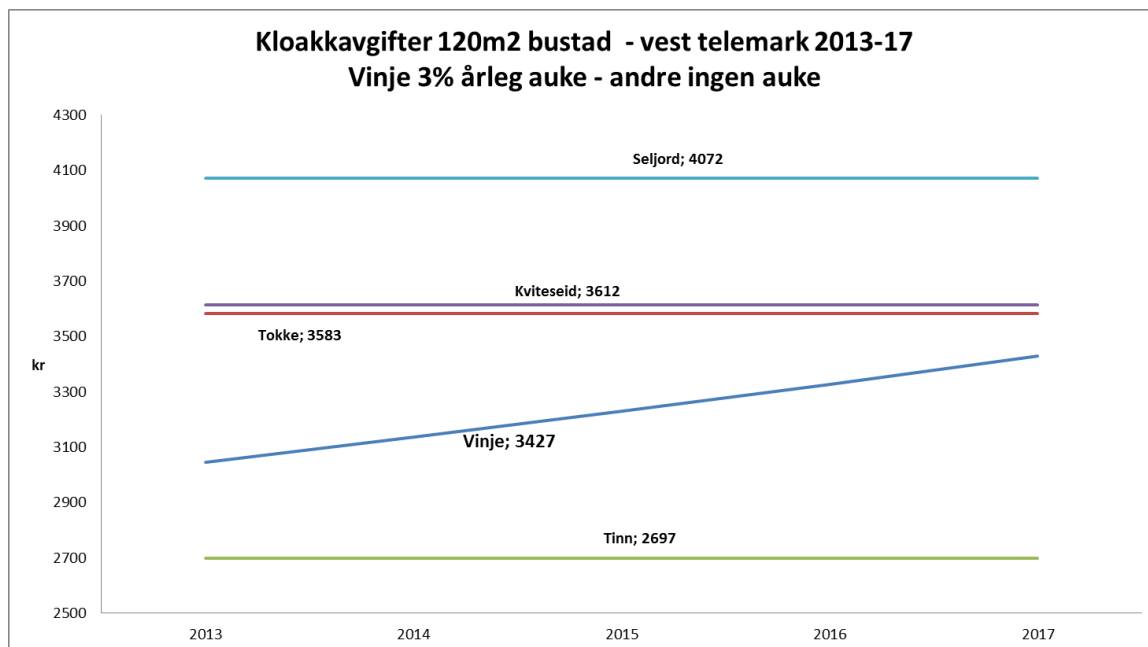
Vinje kommune er relativt bra stilt med mange abonnentar knytt til fritidsbustadar. Desse betalar årlege avgifter og nye hytter betalar eingongsgebyr for tilknytning. 2013 har vore eit noko spesielt år for inntekter knytt til tilknytningsavgiftene. Overgangen frå anleggsbidrag til tilknytningsavgifter fører til at desse no skal reknast inn i årsgebyr (drift) mot tidlegare avskrivning direkte i kapitalbudsjettet. Inntektene frå tilknytningsavgiftene er høg i 2013 på grunn av innkrevjing av ubetalte fordringar (på anleggsbidrag)

Jamfør vedtak i kommunestyre desember 2012 skal alle utgifter knytt til VA vere sjølvfinansierende i trå med sjølvkostprinsippet. Det vil sei at framtidige investeringar skal dekkast innom avgiftsinnkrevjing. Sjølvkostkalkyle avløp vil truleg ha utvikling som diagrammet under syner.



Figuren syner sjølvkost avløp og samla investeringsbehov i perioden 2014-2017 er omlag 63 mill

Konsekvensane for avgiftsauken vil variere noko avhengig av inntektene frå tilknytingsgebyret men prognosa for kloakkgebyret vil truleg sjå slik ut:

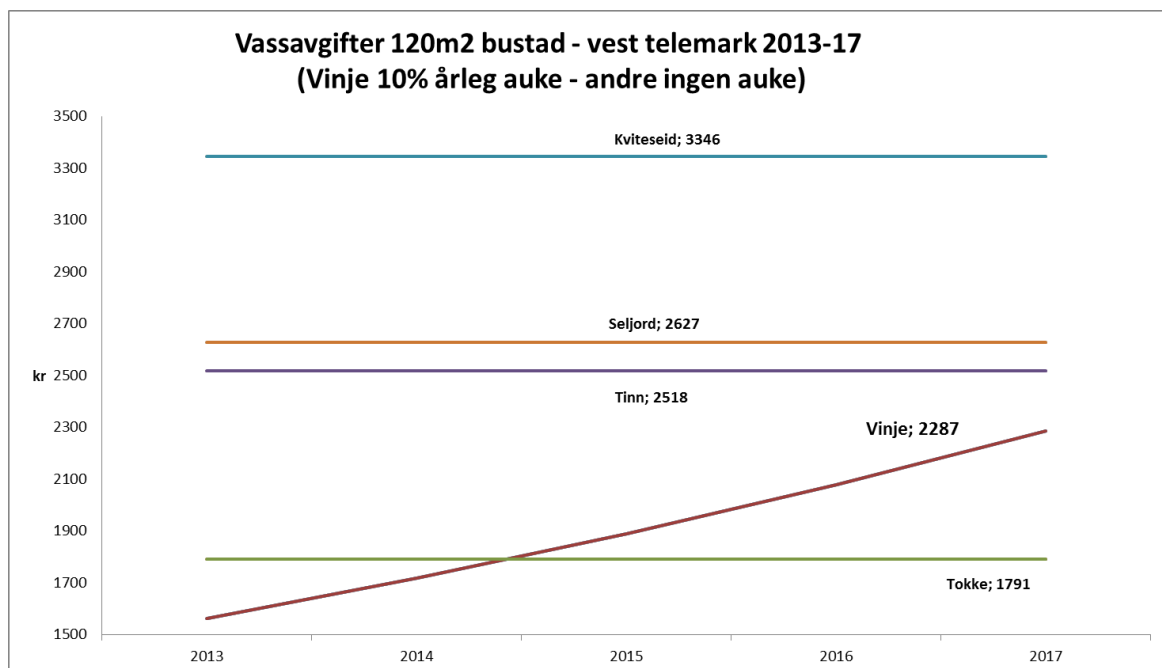


Auke av kloakkavgifter årleg 3%

Sjølvkostkalkyla for vatn vil truleg sjå ut som diagrammet under syner:



Figuren syner sjølvkostkalkyle vatn i perioden 2014-2018. Samla investeringar i perioden er opp mot 96 millionar.



Vassavgifta ligg her inne med 10% årleg auke.